

Panelet:

John Wagner . Yildiz Akdogan . Søren Hviid Pedersen . Henrik Dahl .
Timme Bisgaard Munk . Mads Lebech . Mads Lundby Hansen . Jens Jonatan
Steen . Michael Böss . Lykke Friis . Hans Hauge . Peter Nedergaard .
Lars Hovbakke Sørensen . Jon Stephensen . Geeti Amiri . Karen Hækkerup .
Mersiha Cokovic . Amalie Lyhne

INDSPARK

AF PETER NEDERGAARD

Professor i statskundskab, Københavns Universitet

Gør ulandshjælpen mere skade end gavn?

Gør ulandshjælpen mere skade end gavn? De fleste danskere vil nok tro, at følgende udsagn er uomtvisteligt: »Giver man ulandshjælp, gavner man modtagerne i ulandene. Så er man god.«

Angus Deaton, som modtog dette års Nobelpris i økonomi, er ikke enig. Han er med udgangspunkt i årtiers grundig forskning, lange ophold i ulandene, rådgivning af udviklingsinstitutioner osv. nået frem til den konklusion, at megen ulandshjælp ikke kun er spild. Den er direkte skadelig for ulandenes mulighed for at sikre vækst for de fattige. Dermed bliver det også forklarligt, hvorfor stormodtagere af ulandshjælp ofte er ringere til at skabe vækst end lande, som kun modtager meget lidt ulandshjælp, selv om deres udgangssituation er ens.

Hvad er baggrunden for Deatons kontraintuitive konklusion? Svaret gemmer sig i, at en stor ulandshjælp fundamentalt ændrer forholdet mellem en regering og dets befolkning. Under normale omstændigheder skal en regering inddrive skatter for at få landet til at fungere. Hermed har befolkningen samtidig kontrol med regeringen, for leverer sidstnævnte ikke de ønskede ydelser, har borgerne ofte mulighed for at sætte den fra magten. Beskatningen tvinger regeringen til at udvise ansvarlighed.

Den relation ændrer ulandshjælpen grundlæggende på. Når den ankommer til et uland, risikerer den samtidig at gøre regeringen mindre ansvarlig over for dets befolkning, parlament og domstolen. Det skyldes, at den nu pludselig får de nødvendige økonomiske midler fra udenlandske kilder uden rod i den lokale befolkning. Den bliver så at sige uafhængig af befolkningen. Hermed opstår der også større risiko for, at det ulandshjælpsmodtagende styre bliver mere korrupt, autoritært og magtfuldkomment end uden ulandshjælp.

Helt overordnet mener Deaton ikke, at det, som ulandene mangler, er økonomiske midler. Man mangler først og fremmest effektive institutioner, og disse vokser ofte bedst frem uden udenlandsk »hjælp«.

Deaton forkaster ikke al form for hjælp til ulandene. Støtte til opbygningen af sundhedsvæsenet og effektive vacciner har påviselige positive effekter. Samtidig burde man støtte ulandene ved at standse våbensalg og give bedre samhandelsvilkår. Ulandshjælpsprojekter er derimod som sagt ikke kun virkningsløse. De er helt overvejende direkte skadelige.

Samtidig skal ilandene holde op med at tro, at man er ansvarlig for og skal løse alle problemer i ulandene. Denne form for tænkning er ifølge Deaton dybest set en form for nykolonial tankegang af værste skuffe, hvor man går rundt og tror, at man i ilandene alene besidder den eneste nøgle til civilisation. I det hele taget er langt de bedste løsninger på ulandenes udviklingsproblemer vokset op i ulandene uden indblanding udefra. Derfor er ikke-indblanding ofte den bedste udviklingsstrategi.

Deaton har muligvis – med udgangspunkt i noget af den mest grundige forskning på feltet – et helt aktuelt budskab til de danske politikere: De, som vil skære i ulandsbistanden, gør faktisk ulandene en stor tjeneste. De, som vil bevare den tidligere høje danske ulandsbistand, tror blot, at de gør det.

Skriv til: **Debatredaktionen, Berlingske, Pilestræde 34, 1147 København K.** Mail til: **debat@berlingske.dk**
Læserbreve må højst være på 1.250 anslag inkl. mellemrum. **Opinionsindlæg:** 2.500-3.000 anslag inkl. mellemrum.
Kommentarer: 5.000-6.000 anslag inkl. mellemrum. **Kronikker:** 7.000-8.000 anslag inkl. mellemrum.

LÆSERNE SKRIVER

Bevogtning

Er jeg virkelig den eneste der undrer sig over, hvorfor ingen har foreslået, at bevogtningen af terrormål kan udføres af militæret? Lige nu driver man rovdrift på politiet med disse opgaver, og betjentene skal nu til at bruge endnu mere tid på skydetræning. Militæret har meget mere forstand på våben. En professionel soldat med skudsikker vest overgår da langt en betjent som sikkerhedsvagt, og det er deres metier. Det kunne måske spare penge, og det ville give politiet et åndehul, indtil vi har nok uddannede betjente.

*Bo Lillesøe
Bregnerødvej 66
3460 Birkerød*

Michael Laudrup

Laudrup mig her... Indrømmet. Han var en dygtig fodboldspiller, dog med begrænsninger. Og hvad ellers? Var han en fighter af Guds nåde? Nej. Berlingskes gentagne helsider omkring Laudrups gøren og laden og medfølgende guruisering, nu senest som landstræneremne, er lidt trættende.

*Niels Thal Jensen
Bastebrostræde 1
4800 Nykøbing F*

»Jeres lort«

LO-formand Harald Børsting var meget ligefrem ved pressekonferencen om dagpenge-kommissionens forslag. »Vi vil ikke betale for deres lort,« sagde han med tanke for, at lønmodtagerne skulle betale mere for dagpenge-ordningen – og med tanke for vore folkevalgte og det demokratiske flertal på Christiansborg. Det er befriende ærlig snak, men også helt misvisende, for hvem

er det, der betaler for dagpengene? Ja, det er jo alle skattebetalende borgere i dette land. Dagpengeordningen er egentlig en forsikringsordning, men da arbejdsmarkedets parter ikke selv finansierer den fuldt ud, forventer de, at skatteborgerne betaler resten af gildet og dermed sikrer hele ordningen. Hvorfor skulle enhver af os ikke kunne finde ud af selv at forsikre os mod problemer i tilfælde af arbejdsløshed, når vi kan finde ud af at forsikre os mod alskens andre ulykker?

Ærlig talt: Vi kan med rette sige til Børsting og co.: Hvorfor skal vi skatteborgere betale »jeres lort«?

*Bo Torp Pedersen
Bremensgade 19
2300 København S*

Selvintegration

På Lolland bor en iværksætter fra New Zealand. På 3. år er han selverhvervende, selvforsynende og belaster ikke samfundet økonomisk. Som softwareudvikler vil han på sigt skabe arbejdspladser. På Lolland slår ungdomsarbejdsløsheden rekord hvert år. Udlændingestyrelsen har givet ham 30 dages varsel om exit Danmark. Løsningen kunne være at flytte Udlændingestyrelsen til Lolland. Det ville tilføre ikke blot øjeblikkelige arbejdspladser, men også en større forståelse for udgifter og indtægter på lokalt plan.

*Holger Overgaard Andersen
Egtoftevej 6
2950 Vedbæk*

Prinsgemalen

Det kan være, at »prinsgemal« er en løjerlig titel, men da vi alligevel kalder Dronningens mand, prins Henrik, kan det være det samme. Selvom vi med tiden vil få en dron-

ning Mary, berettiger dette ikke et krav om at blive kaldt »konge« i ligestillingens navn; kongehuset er af monarkisk karakter og kan ikke omfattes af det borgerlige begreb ligestilling – især hvis man ønsker at bevare det. Af samme årsag bør drenge have forret i tronfølgen – om han så havde syv storesøstre. Take that, kronprinsesse Victoria!

*Ulrik Jensen
Reersøgade 16
2100 København Ø*

Monopoler

»Monopoldagene er tilbage,« skriver nyhedsredaktør Anders Rostgaard, bag på lørdagens Berlingske Business. Jeg er helt enig. Alle netværk bør være åbne for alle, så vi undgår de bredbåndsmopoler, alt for mange danskere oplever i dag. Vi skal have åbnet de netværk hurtigst muligt, så alle udbydere frit kan konkurrere på alle netværk – til gavn for danske bredbåndskunder. Tillad mig at opridse for læseren. I forbindelse med en privat flytning er Anders Rostgaard havnet i et »nyt bredbåndsmopol«. Årsagen er, at TDC har investeret i fibernet til hans nyudstykkede bolig, og at ingen af TDC's konkurrenter tilsyneladende har valgt at tilbyde bredbånd på adressen til trods for, at TDC's fibernet står åbent for alle. Dermed kan Anders Rostgaard ikke beholde sit medarbejderbredbånd hos Telenor. Sempelthen, fordi Telenor ikke leverer på hans adresse. Som du fremfører hændelsesforløbet, kan jeg godt forstå, at det virker monopolagtigt, når TDC er de eneste, der vil tilbyde dig bredbånd. Jeg undrer mig også over, at ingen af de adspurgte selskaber vil levere til din adresse via TDC's netværk. Havde det været modsat, ville jeg og TDC med glæde tilbyde dig bredbånd via et konkurrerende netværk. Men det har vi desværre ikke mulighed for, da el-selskabernes fibernet er hermetisk lukket for konkurrenter – altså gennemført monopol uden mulighed for konkurrence. Af de 1,15 mio. danske husstande, der i dag har adgang til fibernet, er det faktisk over 75 pct., som kun har adgang til et lukket netværk helt uden konkurrence. I den konkrete sag mener jeg faktisk ikke, at der er noget at laste TDC for.

- TDC har investeret i fiber i din nybyggede bolig
- TDC tilbyder forskellige løsninger på din adresse
- TDC's net er åbent for alle konkurrenter
- Prisen for konkurrenters adgang til TDC's netværk er reguleret af statslige myndigheder

At ingen konkurrenter tilsyneladende har valgt at udnytte muligheden for til at tilbyde bredbånd på din adresse, mener jeg ikke, at TDC kan holdes ansvarlig for. Jeg er derfor helt enig med dig, når du opfordrer myndighederne til at »få øjnene op for det nye bredbåndsmopol«. Det er skidt for konkurrencen og dermed for brugerne.

*Peter Schleidt
Koncerndirektør
TDC Operations*

DAGENS BREV

Et håb for syge

Hvor mange danske diabetikere med hjerteproblemer ved, at der med helt ufarlige EDTA-behandlinger, der kan udføres af en sygeplejerske i enhver lægepraksis, er dokumentation for at kunne opnå 39 pct. færre dødsfald, blodpropper og behov for hjertekirurgi? Undersøgelsen – Tact – der førte til dette, i lægeverdenen meget overraskende resultat, blev gennemført og overvåget i tidsrummet 2003-2011, involverede 633 diabetespatienter, der havde haft mindst et hjerteanfald seks uger eller mere inden behandlingen blev påbegyndt. De mange millioner dollars, det kostede at gennemføre undersøgelsen, blev stillet til rådighed af det amerikanske *The National Institutes of Health*. Undersøgelsen blev offentliggjort 27/3 2013 i *The Journal of the American Medical Association*.

Når både Diabetesforeningen og HjerteForeningen alligevel fraråder behandlingen, skyldes det, at indflydelsesrige hjertelæger i USA og Europa, selvom resultaterne er uangribelige, ønsker endnu en undersøgelse, Tact2, som det netop er blevet vedtaget vil blive påbegyndt i det nye år, og som måske vil kunne påvise, hvorfor det i det store og hele, næsten kun var diabetespatienter der responderede så overbevisende på behandlingerne. Men skal danske diabetikere, på denne baggrund, virkelig finde sig i at vente på denne undersøgelses afslutning om fem-seks år eller mere, og vore danske hjertelæger, Diabetesforeningen og HjerteForeningen, antagelig, vil anbefale behandlingen? Det gør man f.eks. ikke i Schweiz, hvor størstedelen af sygekasserne godtgør det fulde beløb for behandlingerne, både for diabetikere med hjerteproblemer og andre med kraftig åreforkalkning.

Steen V. Skånstrøm, Krogholmgårdsvej 17, 2950 Vedbæk